

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/154/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413210657
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8413210657.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Korytár s. r. o., so sídlom Trnava, Sladovnícka 13, proti žalovanému E. V.Á., G.. XX.XX.XXXX, E. K. L., C. XXX/XXX, zastúpeného opatrovníčkou B. V., G.. X.XX.XXXX, E. K. L., C. XXX/XXX, o zaplatenie 494,15 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Platobný rozkaz Okresného súdu Kežmarok z 17.3.2014 č. k. 4Ro/514/2013-23 z r u š u j e .
- II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 245,40 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 26.9.2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 22.10.2013 domáhala na žalovanom zaplatenia 494,15 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 0,0250 % denne zo sumy 369,70 eur od 26.9.2013 do zaplatenia.

Zástupca žalobkyne žalobu odôvodnil tvrdeniami, že dňa 23.6.2010 žalobkyňa uzavrela so žalovaným úverovú zmluvu č. 4006076899. Úverovou zmluvou sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovanému úver vo výške 404,10 eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu s možnosťou navýšenia a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Žalovaný sa úver zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je dohodnutý v zmluve. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú úverové zmluvné podmienky.

Žalovaný nedodrжал platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátil. Žalovaný porušil úverové zmluvné podmienky. 28.6.2011 žalobkyňa vyzvala žalovaného na úhradu celého dlhu vo výške 412,97 eur s upozomením na jeho vymáhanie súdnou cestou. Ku dňu podania žaloby dlh žalovaného predstavuje 494,15 eur a pozostáva z istiny úveru vo výške 151,26 eur, úrokov 58,88 eur, zosplatennej istiny 160,65 eur, pokuty (ušlý úrok) 19,47 eur, poistenia Bill protection 6,44 eur, upomienky II. 12 eur, sankčných úrokov z omeškania 80,09 eur, upomienky I. 4 eurá, úrokov z omeškania do zosplatenia 0,27 eur a dopočtu k aktuálnemu dňu 1,09 eur.

Dňa 17.3.2014 súd vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 4Ro/514/2013-23, ktorým uložil žalovanému povinnosti v súlade so žalobnou žiadosťou. Tento platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk tak, ako to predpokladá ust. § 173 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Podľa oznámenia policajných orgánov a obce Ľubica žalovaný sa na adrese trvalého pobytu vedenej v registri obyvateľov SR Ľ., C. XXX/XXX, už 4 roky nezdržiava. Pravdepodobne žije v Českej republike. Súdu sa adresu súčasného pobytu žalovaného ani za pomoci českých justičných orgánov nepodarilo zistiť. Preto žalovanému na ochranu jeho práv v tomto konaní súd ustanovil podľa § 29 ods. 2 a ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníka v osobe jeho matky.

Opatrovníčka žalovaného na výzvu súdu na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám podaním z 21.3.2016 oznámila, že k žalobe sa nebude vyjadrovať. Uviedla, že nie je ochotná za žalovaného dlh zaplatiť. Peniaze si užil žalovaný, tak nech pyká za svoju nezodpovednosť a ľahkomyselnosť.

Súd vec prejednal a rozhodol podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 200ea Občianskeho súdneho poriadku (drobný spor) bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov s prihliadnutím na písomné vyjadrenia účastníkov.

Oboznámením listinných dôkazov v spise súd dospel k nasledovným skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil právne závery nasledovne:

Z listinného dôkazu predloženého žalobkyňou označeného ako „Úverová zmluva“ súd zistil, že dňa 23.6.2010 žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere č. zmluvy 4006076899. V zmluve sa zmluvné strany dohodli, že žalobkyňa poskytne žalovanému úver na zakúpenie tovaru Isd zn. Sony u predajcu Tesco Stores SR, a.s. IČO: 31321828, Kamenné námestí 1/A, Bratislava 1, za kúpnu cenu 449 eur vo výške 404,10 eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobkyni úver vo výške 404,10 a zaplatiť jej celkové náklady spojené s týmto úverom vo výške 136,26 eur, teda zaplatiť žalobkyni spolu sumu 540,36 eur v pravidelných 18 mesačných splátkach vo výške po 30,94 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 23.7.2010 a ďalších splátok vždy do 14. dňa v kalendárnom mesiaci poštovými poukázkami. Zmluva obsahuje údaje o ročnej úrokovej sadzbe vo výške 39,68 %, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) vo výške 48,70%, o priemernej RPMN vo výške 51,49% a lehote splatnosti úveru 14.12.2011. Zmluva na 1. strane v dolnej časti písanej drobným písmom, podstatne menším ako je písaná horná časť 1. strany zmluvy, obsahuje dojednanie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti HOME Credit Slovakia a.s. (ďalej len úverové podmienky).

Z listiny predloženej žalobkyňou označenej ako „Splátkový kalendár“ vyplýva, že žalovaný za obdobie od 22.7.2010 do 25.9.2013 na úver vo výške 404,10 eur pokukázal nepravidelne celkom 6 úhrad, z toho poslednú 9.11.2010. V lehote splatnosti uhradil iba prvé 2 splátky (22.7.2010 a 9.8.2010), t.j. 2x po 30,94 eur. Po upomienke žalobkyne tretiu splátku vo výške 30,94 eur uhradil 20.9.2010. 24.9.2010 uhradil sumu 4 eurá. Následne 7.10.2010 a 9.11.2010 uhradil 2 x po 30,94 eur. Spolu teda podľa splátkového kalendára do 25.9.2013 uhradil 158,70 eur.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy 23.6.2010 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa §52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 497). Nie je pritom rozhodujúci subjekt ani objekt záväzkového vzťahu, teda ani povaha účastníkov zmluvného vzťahu z hľadiska, či sú alebo nie sú podnikateľmi. V prípade, že účastníkom takéhoto obchodného vzťahu je spotrebiteľ, ide o zmiešaný spotrebiteľský obchodný vzťah. Takýto vzťah síce stráca svoj absolútny obchodný charakter, ale svoj obchodný charakter si zachováva a súčasne nadobúda aj spotrebiteľský charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň budú aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách z Občianskeho zákonníka, pokiaľ ich nevyklučuje kogentná právna úprava lex specialis.

V prejednávanej veci súd prijal záver, že žalovaný 23.6.2010 zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa v konaní neuviedla žiadne tvrdenia a vykonaným dokazovaním nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali záveru o tzv. nesporebiteľskom charaktere zmluvy o úvere. Súd len dodáva, že dôkazné bremeno ohľadne tzv. nesporebiteľského charakteru zmluvy je vždy na dodávateľovi. Vychádzajúc z výpisu z obchodného registra žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o úvere konala v rámci svojej obchodnej činnosti.

Zmluva o úvere je v prejednávanej veci teda zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy (23.6.2010) upravoval špeciálny zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch). Tento zákon má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku postavenie lex specialis. Preto súd na predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere aplikoval predovšetkým zákon

o spotrebiteľských úveroch ako lex specialis k Obchodnému zákonníku ako lex generalis a Občiansky zákonník ako základ súkromnoprávnej úpravy v otázkach, ktoré Obchodný zákonník nerieši.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

V prejednávanej veci v zmluve o spotrebiteľskom úvere je nesprávne uvedená RPMN 48,7 %. Správna výška RPMN podľa kalkulátora na <<http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelcky-uver-rpmn-rpsn.php>> je 53,20%. Cit. ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch s nesprávnosťou údajov o RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere nespája neplatnosť zmluvy, ale dôsledok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd úver poskytnutý žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 23.6.2010 považoval za bezúročný a bez poplatkov.

Súd len dodáva, že RPMN je jedným zo základných údajov zmluvy. Aby spotrebiteľ mohol vyhodnotiť výhodnosť resp. nevýhodnosť úveru v porovnaní s inými porovnateľnými úvermi na trhu, musí mať už v čase uzatvárania zmluvy presnú informáciu o výške RPMN.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere v prejednávanej veci tiež neobsahuje všetky zákonom stanovené obsahové náležitosti, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch), čo súd považuje za ďalší dôvod, pre ktorý je spotrebiteľský úver v prejednávanej veci potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co 499/2014 z 15.4.2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co 77/2013z 22.5.2014, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoE 313/2010 z 9.8.2011 a ďalšie).

Tu súd poukazuje na tvrdenia žalobkyne v žalobe, že v jednotlivých splátkach je zahrnutá časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a prípadná úhrada za poistenie, ak zo zmluvy nevyplýva inak. Taktiež podľa Hlavy 5 §1 úverových podmienok v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie účtu, úroky, a prípadná úhrada za poistenie, ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak.

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 23.6.2010 vyplýva, že žalovanému bol úver poskytnutý vo výške 404,10 eur s ročným úrokom vo výške 39,68 % a s poplatkom za vedenie účtu v nulovej výške. Zmluva ďalej obsahuje údaj o celkových nákladoch žalovaného spojených s poskytnutím úveru vo výške 136,26 eur, celkovej čiastke, ktorú má žalovaný žalobkyňi zaplatiť 540,36 eur, o počte mesačných splátok 18, a o výške mesačnej splátky 30,94 eur. Aj keď zo zmluvy nevyplýva, že by žalovaný mal povinnosť zaplatiť poplatok za vedenie účtu alebo úhradu za poistenie, suma zodpovedajúca násobku počtu mesačných splátok a ich výšky prekračuje celkovú sumu, ktorú podľa zmluvy má žalovaný zaplatiť (18 x 30,94 eur = 556,92 eur). Preto predovšetkým nie je vôbec zrejmé, čo všetko je v splátkach zahrnuté. Z údajov v zmluve však nepochybne vyplýva povinnosť žalovaného zaplatiť úroky vo výške 39,68 %, pričom zo zmluvy nie je zrejmé ani to, aká časť mesačnej splátky pripadá na istinu úveru a aká na splátky úrokov dohodnutých v zmluve.

Súd tu v celom rozsahu poukazuje na závery krajských súdov vo vyššie uvedených rozhodnutiach, podľa ktorých primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, „počet“ a „ termíny“ splátok viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť. Teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky. Odchylnosť takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne je práve prejavom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa, ktorý pri rozhodovaní, či zmluvu uzavrie, by nemal byť zavádzaný nie celkom jasnými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy, ktorú si požičiava, a ktorú bude veriteľovi povinný zaplatiť.

Za ďalší dôvod, pre ktorý súd nárok žalobkyne na zaplatenie úrokov z poskytnutého spotrebiteľského úveru považoval za nedôvodný, je neplatnosť zmluvného dojednania o úrokoch z pôžičky z dôvodu neprimeranej výšky dojednaných úrokov (39,68 %).

Podľa § 53 ods. 6 veta prvá Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Podľa judikatúry za neprimeranú podmienku sa považuje taká dohodnutá výška úrokov, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru, ktorá je obvykle určená s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úveru v danom čase (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 1848/2004 a pod).

V konkrétnom právnom vzťahu výška neprimeraných úrokov môže znamenať aj porušenie dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V takomto prípade pôjde o neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 1/2009z 31.7.2009, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 59/2014 z 28.4.2005 a pod).

Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> súd zistil, že priemerná úroková miera pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1-5 rokov v júni 2010 bola 12,66 %. Z toho je zrejmé, že žalobkyňou požadovaný úrok je viac ako trojnásobne vyšší ako úrok, za ktorý za obdobných podmienok banky poskytovali úvery. Preto súd dojednanie o úrokoch z predmetného úveru vo výške 39,68 % považoval za dojednanie v rozpore s dobrými mravmi (ASPI, komentár k OZ od prof. Vojčíka, Iura Edition) a za neprijateľnú podmienku, ktorá v zmysle je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná.

V prejednávanej veci súd považoval za preukázané, že žalobkyňa na základe zmluvy o úvere poskytla žalovanému peňažné prostriedky vo výške 404,10 eur. Podľa splátkového kalendára predloženého žalobkyňou žalovaný na úhradu úveru doposiaľ zaplatil celkom 158,70 eur. Žalovaný teda žalobkyni na úvere, ktorý je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, dlhuje ešte 245,40 eur. Keďže konečná splatnosť úveru podľa zmluvy nastala 14.12.2011, súd bez ohľadu na záver v otázke prípadnej predčasnej splatnosti úveru uložil žalovanému povinnosť zaplatiť celú túto nevrátenú časť istiny úveru. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa §10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

V prejednávanej veci záväzkový vzťah vznikol 23.6.2010. Preto výška úrokov z omeškania sa riadi nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 1.2.2013. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 494,15 eur vo výške 9,125 % ročne (0,0250% denne) od 26.9.2013 do zaplatenia. Súd jej priznal úroky z omeškania od 26.9.2013, ktorý nepredchádza dňu, kedy mala nastať predčasná splatnosť úveru na základe oznámenia žalobkyne z 28.6.2011 a tiež dňu konečnej splatnosti úveru podľa zmluvy (14.12.2011). Úroky z omeškania súd žalobkyni priznal iba zo sumy 245,40 eur a v zákonnej výške 8,5 % ročne. V prevyšujúcej časti žalobu aj ohľadne jej príslušenstva ako nedôvodnú súd zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Pomer úspechu žalobkyne a žalovaného je cca rovnaký (245,40 eur : 248,75 eur). Preto súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).